

Interpelacja

(nr 3226)

do ministra sprawiedliwości

w sprawie działalności firm świadczących usługi w dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych

Szanowny Panie Ministrze! Na krajowym rynku bardzo szybko rozwijają się i powstają nowe firmy (często nazywane kancelariami odszkodowawczymi), świadczące usługi w dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych, działające w oparciu o system wynagrodzenia w postaci udziału procentowego w uzyskanym odszkodowaniu. Postępowania windykacyjne prowadzone przez te podmioty dotyczą głównie pozyskiwania świadczeń za tzw. szkody osobowe należne poszkodowanym w wypadkach drogowych, korzystającym z ochrony ubezpieczeniowej sprawcy wynikającej z umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, a także innych umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Jak wielokrotnie publikowała ogólnopolska prasa, w szeregu przypadków cierpi na tym słuszny interes poszkodowanego lub bliskich jemu osób korzystających z usług tych kancelarii z następujących powodów:

— pobierania rażąco wysokiej prowizji od uzyskanego odszkodowania, często od 25 do 50%, niejednokrotnie dodatkowo zwiększanych o podatek VAT, przy bardzo niewielkim nakładzie pracy i często przy 100-procentowej pewności uzyskania odszkodowania,

— stosowanie postanowień umownych wyłączających możliwość wypowiedzenia umowy, nakładających na zleceniodawcę wysokich kar w wypadku rezygnacji z wykonywania umowy,

— ograniczania po stronie poszkodowanego klienta możliwości w dochodzeniu naprawienia szkody wyrządzonej błędem w podejmowanych czynnościach przez kancelarię;

- wyjątkowo nieetycznego sposobu akwizycji klientów – poszkodowanych poprzez poszukiwanie kontaktu z nimi lub ich bliskimi w placówkach służby zdrowia udzielających świadczeń medycznych bezpośrednio po wypadkach, na pogotowiu ratunkowym i oddziałach ratownictwa medycznego, w szpitalach i ośrodkach rehabilitacyjnych, jednostkach Policji, straży pożarnej biorących udział w akcji ratowniczej, a nawet prosektoriach, domach pogrzebowych i na cmentarzach; tzw. naganiacze, opłacani przez kancelarie odszkodowawcze starają się przechwycić klienta już przy szpitalnym łóżku, namawiając do podpisania umowy z kancelarią, strasząc, że w innym wypadku przepadną pieniądze;
- ograniczania po stronie poszkodowanych i ich bliskich możliwości sankcjonowania nieetycznego postępowania kancelarii odszkodowawczych, wobec braku objęcia ich działalności nadzorem ze strony państwa.

Ogólnopolska prasa informowała, iż z podobne praktyki stosowane były wobec ofiar katastrofy kolejowej pod Szczekocinami.

Wskazany powyżej problem wielokrotnie poruszany był wcześniej przez rzecznika ubezpieczonych, który jeszcze w raporcie z 2009 r. bardzo szeroko opisał funkcjonowanie niektórych kancelarii odszkodowawczych na podstawie zgłoszeń uzyskanych przez poszkodowanych, a ponadto wysunął szereg postulatów prowadzących do wprowadzenia w tym zakresie ścisłego nadzoru ze strony państwa. Rzecznik postulował wówczas rozważenie powierzenie nadzoru nad kancelariami Komisji Nadzoru Finansowego, Ministerstwu Sprawiedliwości lub Ministerstwu Finansów, które weryfikowałyby przygotowanie i rękojmię prowadzenia tego typu działalności, a także dysponowałyby szerokim katalogiem instrumentów władczych i byłyby w stanie na bieżąco przeciwdziałać dostrzeganym nieprawidłowościom.

Mając na uwadze dobro poszkodowanych, należałoby również ograniczyć dowolność tych kancelarii w kształtowaniu wynagrodzeń kancelarii poprzez określenie ich maksymalnych stawek.

Obecnie bowiem obowiązujące przepisy wynikające z ogólnych zasad Kodeksu cywilnego, ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, czy ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, na które powołują się często firmy odszkodowawcze, twierdząc, iż nie ma potrzeby wprowadzania nowych regulacji, są niewystarczające.

Mając na uwadze powyższe uwagi, zwracam się do Pana Ministra z następującym pytaniem: Czy ministerstwo ma zamiar uporządkować ten rynek usług i czy w tym zakresie podjęło już jakieś starania?

Z poważaniem

Posel Jan Warzecha

Warszawa, dnia 15 marca 2012 r.